

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2018
SOCIOLOGY (Paper - XV(A))

Industrial Sociology

Sub. Code : 65714

Day and Date : Tuesday, 27 - 03 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

Instructions : 1) All questions are compulsory.

2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences choosing correct alternative: [5]

- i) The characteristics of modern industry is competition between machine and _____.
 a) Worker
 b) Owner
 c) Agent
 d) Engineer
- ii) Mumbai Girani Kamgar Sangh was founded in 1890 by _____.
 a) Karl Marx
 b) M.N. Lokhande
 c) M.N. Shrinivas
 d) F.W. Teller
- iii) The lower most element of bureaucratic organization is _____.
 a) Industrialist
 b) Supervisor
 c) Worker
 d) Farmer

- iv) An adult worker can work for _____ hour per week.
- a) 18
  - b) 28
  - c) 38
  - d) 48
- v) Industrial Dispute Act was passed in _____
- a) 1947
  - b) 1948
  - c) 1949
  - d) 1950

Q2) Write short answers any three of the following:

[15]

- a) Worker's role
- b) Functions of trade unions
- c) Nature of industrial relations
- d) Industrial Dispute Act 1947
- e) Effects of atomization

Q3) Write in detail answers of any two of the following:

[20]

- a) Discuss the aspiration of workers.
- b) Explain the requisites of strong trade unions.
- c) Explain the computerization's meaning and effects.

मराठी रूपांतर

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा. [5]

- i) ..... व यंत्र यांत्रेतील स्पर्धा हे आधूनिक उद्योगधंदाचे वैशिष्ट्ये आहे.
  - अ) कामगार
  - ब) पालक
  - क) मध्यस्थ
  - ड) इंजिनियअर
- ii) 1890 ला मुंबई गीरनी कामगार संघाची स्थापना ..... यांनी केली.
  - अ) कार्ल मार्क्स
  - ब) एम.एन.लोखंडे
  - क) एम.एन. श्रीनिवास
  - ड) एफ.डब्ल्यू.टेलर
- iii) नोकरशाही संघटनेच्या सर्वात तळाचा घटक ..... आहे.
  - अ) उद्योगपती
  - ब) पर्यवेक्षक
  - क) कामगार
  - ड) शेतकरी
- iv) प्रौढ कामगार आठवड्यातील ..... तास काम करू शकतो.
  - अ) 18
  - ब) 28
  - क) 38
  - ड) 48

v) औद्योगिक कलह कायदा ..... साली समंत करण्यात आला.

अ) 1947

ब) 1948

क) 1949

ड) 1950

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीनवर थोडक्यात उत्तरे लिहा. [15]

अ) कामगाराची भूमिका

ब) कामगार संघटनेची कार्ये

क) औद्योगिक संबंधाचे स्वरूप

ड) औद्योगिक कलह कायदा 1947

इ) स्वंयचलनीकरणाचे परिणाम

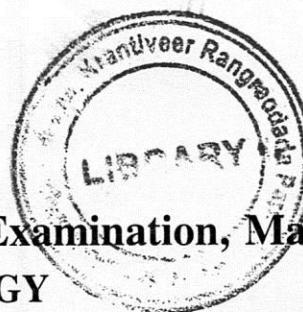
प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही दोहोवर सविस्तर उत्तरे लिहा. [20]

अ) कामगाराच्या आकांक्षाची चर्चा करा.

ब) बलाढ्य कामगार संघटनांची विनंत्या स्पष्ट करा.

क) संगणकीकरणाचा अर्थ सांगनू परिणाम स्पष्ट करा.

⊖ ⊖ ⊖

B.A. (Part - III) (Semester - VI) Examination, March - 2018
SOCIOLOGY

Penology (Paper - XV(B)) (New)
Sub. Code : 65714

Day and Date : Tuesday, 27 - 03 - 2018

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Choose the correct alternative and complete the following sentences: [5]

- i) _____ is the place to change the criminal.
  - a) Prison
  - b) School
  - c) Temple
  - d) Office
- ii) _____ is a kind of Culturalization cruelty.
  - a) Punishment
  - b) Westernization
  - c) Institutionalized
  - d) Modernization
- iii) True _____ of punishment is to social cohesion intact.
  - a) Type
  - b) Function
  - c) Benefit
  - d) Characteristics
- iv) _____ is the first prison established in India.
  - a) Nicobar Island
  - b) Java Island
  - c) Andaman Island
  - d) Sumatra Island
- v) Yeravada is the prison in _____.
  - a) Pune
  - b) Mumbai
  - c) Chennai
  - d) Delhi

Q2) Write short answers of any three of the following questions: [15]

- a) Theories of Penology.
- b) Open Prison
- c) Development of Prison System in India.
- d) Community based correctional methods
- e) The history of police system.

Q3) Write detail answers of any two of the following questions: [20]

- a) Elaborate the nature of penology.
- b) Elaborate the Judicial system in India.
- c) Explain the characteristics of prison system in India.

मराठी रूपांतर

सूचना :

- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पुर्ण करा. [5]

- i) ..... हे गुन्हेगारांचे परिवर्तन करणारे ठिकाण आहे.
  - अ) काराग्रह
  - ब) शाळा
  - क) घर
  - ड) कार्यालय
- ii) ..... म्हणजे क्लेशकारक वर्तनुकीचे संस्कृतीकरण होय.
  - अ) शिक्षा
  - ब) पाश्चीमात्यीकरण
  - क) संस्थीकरण
  - ड) आधुनिकीकरण

- iii) सामाजिक ऐक्यभाव टिकवणे हे शिक्षेचे ..... आहे.
- अ) प्रकार
  - ब) कार्य
  - क) फायदा
  - ड) वैशिष्ट्ये
- iv) ..... येथे भारतातील पहिले काराग्रह स्थापन झाले.
- अ) निकोबार बेट
  - ब) जावा बेट
  - क) अंदमान बेट
  - ड) सुमात्रा बेट
- v) येरवडा काराग्रह ..... येथे आहे.
- अ) पुणे
  - ब) मुंबई
  - क) चेन्नई
  - ड) दिल्ली

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

[15]

- अ) शिक्षेचे सिध्दांत
- ब) मुक्त काराग्रह
- क) भारतातील काराग्रह सुधारणा
- ड) समुदायावर आधारित सुधारणा पद्धत
- इ) पोलिस यंत्रणेचा इतिहास

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[20]

- अ) दंडशास्त्राचे स्वरूप स्पष्ट करा.
- ब) भारतातील न्यायव्यवस्था विशद करा.
- क) भारतातील काराग्रह व्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

⊖ ⊖ ⊖